

Список використаних джерел:

1. Агеєв С. Альтернативне сільське господарство: перманентна культура Хольцера / С. Агеєв // ІнфоПорн. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:_bmMzt8JR_AJ:infoporn.org.ua/materials/articles/Alternativne_silске_gospodarstvo_permanentna_kultura_Holtsera/44831+&cd=1&hl=uk&ct=clnk&gl=ua&client=firefox-a.
 2. Вітюк І. В. Погляди на природу знаннєвої організації / І. В. Вітюк // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції Україна в умовах глобальної конкуренції: стратегія випереджаючого розвитку. Донецьк: ДРУК-ІНФО, 2010. – 471 с.
 3. Гуторов О.І. Оцінка інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств / О.І. Гуторов, К.М. Крамаренко // Економіка АПК. – 2009. – №10. – С. 69-73.
 4. Економічний довідник аграрника / [Дробот В. І., Зуб Г. І., Кононенко М. П. та ін.]; за ред. Ю. Я. Лузана, П. Т. Саблука. – К.: «Преса України», 2003. – 800 с.
 5. Органічне сільське господарство та його розвиток в умовах кооперації / [Н.В. Зіновчук, В.В. Зіновчук, О.В. Скидан та ін.]; за ред. Н.В. Зіновчук. – Житомир: «Рута», 2011. – С. 11-13.
 6. Заблоцький Б.Ф. Регіональна економіка: Навч. посіб. / Б.Ф. Заблоцький. – Львів: «Новий Світ-2000», 2007. – 548 с.
 7. Янченко З.Б. Інвестиційна підтримка науково-дослідної діяльності аграрних підприємств Житомирської області / З.Б. Янченко // Ефективна економіка. Дніпропетровський держ. аграрн. ун-т. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=764>.
 8. Інвестиційний паспорт Житомирської області. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zhitomir-region.gov.ua/invest.php>.
- Рецензент – д. е. н., професор Ходаківський Є.І.*

УДК: 330.322.01

ДЕФІНІЦІЯ «ІНВЕСТИЦІЙНА ЄМНІСТЬ»: СУТЬ ТА СКЛАДОВІ

Непочатенко В.О., аспірант

Уманський національний університет садівництва

В роботі досліджено категоріальний апарат інвестиційного процесу та розкрито сутність економічних категорій "інвестиції" та "потенціал". Розглянуті теоретичні підходи до визначення поняття "інвестиційний потенціал". На основі існуючих інтерпретацій дефініції "інвестиційна ємність" виокремлено основні теоретичні підходи до її визначення та запропоновано авторське тлумачення зазначеної дефініції. Розкрито залежність інвестиційної ємності суб'єкта господарювання від розвитку наступних складових: нарощення інвестиційного потенціалу, створення сприятливого інвестиційного клімату, забезпечення суб'єкта інвестиційною безпекою та нарощення ринкової вартості його бізнесу (іміджу). Визначено роль інвестиційної ємності в реалізації інвестиційного проекту.

In this work the categories of the investment process and the essence of economic categories of "investment" and "potential." Theoretical approaches to the definition of "investment potential". Based on existing interpretations of the definition of "investment capacity" singled out the main theoretical approaches to its definition and interpretation The author of that definition. Reveals the dependence of the investment capacity of the entity of the following components: increase of investment potential, creating a favorable investment climate, providing of investment security and increase the market value of its business (imiddzhu). The role investytsiynoyi capacity in the implementation of the project.

Постановка проблеми. Стрімкий розвиток науково технічного прогресу третього тисячоліття вимагає від галузей економіки України підвищення

конкурентоспроможності, гнучкості та відповідності технологічному розвитку, що можливе за умови залучення необхідного обсягу інвестиційних потоків. Разом з цим, перетворення державного та соціально-економічного підґрунтя економічного розвитку України призвело до необхідності переосмислення та перегляду категоріально-понятійного апарату економічної науки у напрямку її інвестиційної проблематики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання визначення інвестиційної ємності суб'єкта ієрархічного рівня також є надзвичайно актуальним і його вивченням займаються такі вітчизняні вчені як В.В. Биковський, А.Я. Бистряков, І.Ю. Гришова, С.А. Костроніченко, Б.А. Чуб, Д.Л. Усов, І.Ю. Гришова, Ю.О. Лупенко, М.Й. Малік, Т.С. Шабатура, В.М. Русан та інші. [1-13] Проте, не зважаючи на важливість їх наукового доробку, немає єдиного підходу щодо визначення сутності та змісту інвестиційної ємності суб'єктів господарювання та не визначено її роль в процесі реалізації інвестиційного проекту.

Постановка завдання. Одним з елементів успішного інвестиційного процесу є впровадження інвестиційної діяльності, яка дає можливість залучати необхідні для подальшого розвитку інвестиційні потоки, а також реалізувати стратегічні напрями власної діяльності. Відповідно, основною задачею даної роботи є визначення сутності дефініції «інвестиційна ємність», визначення її складових та обґрунтування ролі інвестиційної ємності в реалізації інвестиційного проекту суб'єкту господарювання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відсутність в літературних колах єдиного підходу до трактування багатьох понять та категорій, що характеризують інвестиційний процес, найчастіше призводить до суперечливості методологічних підходів та ототожнення окремих понять, зокрема «інвестиційна ємність» та «інвестиційний потенціал», що обтяжує вибір послідовного методичного інструментарію дослідження інвестиційних процесів як на рівні галузі, так і на рівні окремого підприємства.

Розвиток інвестиційної процесу сьогодні характеризує напрям, спрямований на зміцнення вітчизняної економіки, поліпшення бізнес-іміджу та покращення рівня життя населення. Тому, з метою встановлення складових та характерних ознак інвестиційного проекту на мікро- та макро- рівнях розглянемо етимологічне походження слова «інвестиція». У широкому розумінні зазначена категорія трактується як вкладення капіталу з ціллю збільшення його вартості в майбутньому. В економічній літературі налічується велика кількість модифікацій категорії «інвестиції», що пояснюється існуванням різних економічних напрямків, течій і шкіл.

Так, в чинному законодавстві трактування терміну «інвестиції» розкрито в Законі України «Про інвестиційну діяльність», згідно якого інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) або досягається соціальний ефект [1].

Конкретизація інвестиційного процесу на рівні ієрархічних суб'єктів вимагає концентрації уваги на поняттях «інвестиційна ємність» та «інвестиційний потенціал», органічна взаємодія яких здатна надати реальну картину

щодо можливості реалізації інвестиційного проекту. Тому зазначені дефініції є потрібними компонентами інвестиційного проекту і повинні розглядатися як взаємодоповнюючі елементи єдиної системи.

Якщо дефініцію «інвестиція» досить аргументовано розкрито вченими в економічній літературі, яка навіть регламентується на державному рівні Законом України «Про інвестиційну діяльність», то в поєднанні з категоріями «потенціал» та «ємність» є надзвичайно складними та неоднозначними сполученням, що пов'язано із їх складною економічною природою та постійною зміною структуризації.

Розбіжність економічної природи понять «інвестиційна ємність» та «інвестиційний потенціал» може бути виявлена в ході проведення наукового аналізу та встановлення наступних моментів: економічної природи та сутності понять; властивостей, відмінних відзнак та взаємозалежності з протилежними аналогами; умовної самостійності та логіки розвитку економічних відносин, що ними висловлюються; систематизації їх місця в понятійно-категоріальному апараті; місця та ролі в сьогочасній ринковій моделі розвитку та в системі економічних стосунків.

На відміну від проблематики розвитку інвестиційного потенціалу, дослідженню суті економічного поняття «інвестиційна ємність» за останні роки присвячено лише поодинокі спроби вчених-економістів. Сьогодні дослідники тількино починають досліджувати економічну природу категорії «інвестиційна ємність», вивчення якої не можливе без дослідження економічного змісту інвестиційного потенціалу, що є необхідним для розмежовування зазначених понять.

В економічному колі існує безліч визначень, уточнюючих модифікацій формулювання потенціалу, згідно з якими потенціал трактується як сукупність наявних ресурсів та можливостей в певній області».

Потенціал країни або регіону за своєю економічною основою відображає кількісні параметри, що характеризують основні макроекономічні показники, насиченість території факторами виробництва (природними ресурсами, робочою силою, основним капіталом, інфраструктурою тощо), споживчий попит населення тощо.

Інтерпретація зазначеного поняття приймає декілька значень, а саме:

– «можливість», що взаємообуване в подальшому з категоріями «ресурси» та «приховані можливості»;

– «потужність», що характеризується як «рівень потужності» [2].

Саме перше значення є фундаментальним і втілюється в більшості тлумачень зазначеного поняття. Подальшу структуризацію другого значення відображено в наступних економічних підходах:

1. ресурсний підхід, згідно з яким це сукупність ресурсів, необхідних для здійснення господарської діяльності;

2. результативний підхід, згідно з яким це сили, приховані можливості, здібності, необхідні для здійснення будь-яких дій;

3. комплексний підхід, виникнення якого пов'язане з прагненнями представників зв'язати ресурсний та результативний підходи при тлумаченні поняття «інвестиційний потенціал».

Фундаментом формування інвестиційного потенціалу за ресурсним підходом, представниками якого є В.В. Бочаров, Ф.С. Тумус, А.Я. Бистряков, А.М. Марголін, Т.Г. Глушкова, О.А. Беляков та Н.А. Новицький, виступають інвестиційні ресурси.

Першими спробами надати трактування поняття «інвестиційний потенціал» були праці В.В. Бочарова [3], в яких здійснення інвестиційної діяльності розглядається в ринковій площині, а саме на ринку інвестицій, суттєвим складником якого є рівновага між попитом та пропозицією на інвестиційні ресурси. Виходячи з аналізу структури ринку інвестицій, автор інвестиційний попит поділяє на:

- конкретний попит, що представляє собою реальний обсяг пропозиції суб'єктів інвестиційної діяльності на капітал;
- потенційний попит, який відображає приховані можливості інвестування суб'єктів господарювання при наявному доході.

Послідовник В.В. Бочарова Ф.С. Тумусов у своїх працях підходить до трактування інвестиційного потенціалу, як до «сукупності потенційних інвестиційних ресурсів, які складають ту частину накопиченого потенціалу, яка представлена на інвестиційному ринку у формі потенційного інвестиційного попиту, здатного перетворитися на реальний інвестиційний попит, що забезпечує задоволення матеріальних, фінансових та інтелектуальних потреб відтворення капіталу» [4].

Не можливо не звернути увагу і на визначення інвестиційного потенціалу надане Т.Г. Глушковою, згідно з яким «це сукупність можливостей і наявних ресурсів для інвестування, які формуються під впливом системи факторів та умов для інвестування, що реалізуються через формування інвестиційних потоків» [5].

В той же час заслуговує на увагу й погляд на визначення зазначеної категорії А. Марголіна та А. Бистрякова [6], які до інвестиційних ресурсів відносять ресурси, що за ознакою спроможності, можуть бути джерелом формування фінансових потоків підприємства шляхом перетворення на інвестиційному ринку потенційного інвестиційного попиту в його реальну форму, що забезпечує задоволення суб'єкту у потребі відтворення капіталу.

Особливістю результативного підходу (Н.І. Климова, Ю.А. Дорошенко, Ю.А. Корчагін, І.П. Маличенко) є врахування результату, отриманого від використання ресурсів, при визначенні інвестиційного потенціалу як економічної категорії.

Слід зупинитися на розгорнутому дослідженні Гришовой І.Ю., яка розглядає зміст категорії наступним чином: «Інвестиційний потенціал - це здатність підприємства отримати максимально можливий обсяг інвестиційних ресурсів за допомогою залучення існуючих в територіальних рамках інвестиційних факторів економічного зростання» [7].

Представники комплексного підходу (Є.С. Губанова та ін.) підходять до вивчення «інвестиційного потенціалу» з точки зору поєднання ресурсного та результативного підходів та розглядають його на рівні регіону як обсяг інвестиційних потоків, що, виходячи з особливостей географічного розташу-

вання регіону та присутності багатоманітних соціальних, економічних і природних резервів, а також наявності передумов, конститутивних для формування інвестиційної активності, залучаються в основний капітал за рахунок зовнішніх і внутрішніх джерел фінансування.

Разом з тим, не дивлячись на некоректність зведення інвестицій тільки до основного капіталу об'єктів інвестиційного процесу, автори все ж таки намагалися розкрити умови створення інвестиційного потенціалу регіону.

У своїй праці «Інвестиційна діяльність в регіоні» Е.С. Губанова [8] при визначенні категорії «інвестиційний потенціал регіону» виокремлює в структурі інвестиційного потенціалу результативну та ресурсну компоненти, тим самим об'єднуючи ресурсний і результативний підходи. З метою отримання максимального позитивного результату функціонування економічної системи регіону, автор підходить до тлумачення його інвестиційного потенціалу як спроможності інвестиційної системи використати латентні можливості інвестиційних ресурсів.

Ще одні представники результативного підходу Ю.А. Корчагін, І.П. Маліченко, розкриваючи сутність поняття «інвестиційний потенціал», зазначають, що «інвестиційний потенціал країни, регіону, муніципалітету, підприємства» - здібність суб'єкта раціонально вживати інвестиції в процесі реалізації інвестиційного проекту [9].

Таким чином, розглянуті вище тлумачення категорії «інвестиційний потенціал» зводяться до сукупності наявних ресурсів та потенційних інвестиційних можливостей підприємства, що характеризують його інвестиційну діяльність.

Використання дефініції «інвестиційна ємність» можна побачити в різній семантиці та в поєднанні з поняттям «інвестиційний потенціал», проте в більшості випадків без системного дослідження змісту та кількісної оцінки.

В економічних науках зазначене поняття зустрічається в наступних інтерпретаціях:

– як ємність ринку у формі грошового еквіваленту, що виражає грошовий розмір, який здатні сприйняти в себе цінні папери, товари та послуги, що представлені на ринку;

– як ємність ринку у формі потенційного об'єму продажу конкретного виду товару за рік, або у формі сукупного обсягу платоспроможного попиту за конкретного рівня цін.

– як ємність ринку у формі потенційного об'єму продаж на ринку конкретного товару на протязі реального періоду, об'єм продаж якого залежить від попиту на нього, рівня цін, купівельної спроможності населення, загальної кон'юнктури ринку та ділової активності;

– як ємність ринку у формі необхідного обсягу інвестиційних потоків, конкретизованих з урахуванням розвитку ринкових тенденцій за векторами руху капіталовкладень в найбільш важливу продукцію.

Проведені наукові дослідження у напрямках розкриття сутності економічних категорій «економічний потенціал» та «інвестиційна ємність» дають підставу про виокремлення наступних підходів до трактування сутності останньої, де:

– у межах першого підходу розгляд категорій «інвестиційний потенціал» і «інвестиційна ємність» не розмежовується;

– у межах другого підходу зміст поняття «інвестиційна ємність» розкривається як необхідний обсяг інвестиційних потоків, необхідний для реалізації інвестиційних проектів, або для виконання цільових програм розвитку регіонів;

– у межах третього підходу – як необхідний обсяг інвестиційних потоків, який може бути раціонально освоєний в процесі реалізації інвестиційного проекту.

На нашу думку, ототожнення понять «інвестиційна ємність» та «інвестиційний потенціал» пов'язана з особливостями результативного підходу до розкриття змісту терміну «інвестиційний потенціал».

При трактуванні терміну «інвестиційний потенціал регіону» [7] значну увагу приділено дослідженню економічної категорії «інвестиційний потенціал», де термін «потенціал» розглядається з позиції лінгвістичного трактування в переважній більшості як синонім терміну «ресурси». Разом з цим, в економічному аспекті воно має власне наповнення, обумовлене специфікою його економічної сутності, а саме як ймовірний результат функціонування реального суб'єкта господарювання різного ієрархічного рівня при використанні всього наявного ресурсного потенціалу.

Звичайно, використання в економічному просторі терміну «потенціал» пов'язано з його специфічними характеристиками, проте не можливо залишити поза увагою етимологічне походження зазначеного поняття.

Гришова І.Ю. зауважує, що потенціал – це спроможність отримання максимального результату, тоді як інвестиційний потенціал підприємства – це наявність певних ресурсів, що скоріше за все означає можливості підприємства, ніж ефективність його діяльності [7].

Проте, на нашу думку, наявність потужного інвестиційного потенціалу не завжди гарантує суб'єкту одержання максимального результату діяльності, оскільки для цього потрібно докласти певних зусиль.

Розглядаючи інвестиційний потенціал на рівні регіону, Е.С. Губанова [8] визначає його як спроможність інвестиційної системи використовувати латентні можливості інвестиційних ресурсів з метою отримання максимального результату діяльності регіональної економічної системи.

На рівні країни, муніципалітету, регіону та підприємства зазначене поняття трактується Ю.А. Корчагіним та І.П. Маліченко [9] як спроможність суб'єкта раціонально використовувати наявні та латентні інвестиційні потоки при реалізації інвестиційного проекту.

На нашу думку, розглянуті визначення характеризують інвестиційну ємність суб'єкта господарювання, тоді як його інвестиційний потенціал представляє собою сукупність інвестиційних потоків, сформованих із власних та позикових джерел.

Разом з цим, інвестиційна ємність суб'єкта ієрархічного рівня господарювання поділяється на потенційну та реальну, різниця яких полягає в прагненні суб'єкта отримати достатній обсяг інвестиційних потоків, необхідних для реалізації інвестиційного проекту, та наявності реальної їх кількості. Тому, на нашу думку, реалізація інвестиційного проекту залежить від інвестиційної ємності суб'єкта, що представляє собою сукупність окремих частин, результат взаємодії яких і розкриває її економічну природу.

На сьогоднішній день не існує загальноприйнятого визначення та класифікації елементів інвестиційної ємності суб'єкту. Тому, опираючись на проведені нами наукові дослідження, пропонуємо власне тлумачення даного поняття, згідно з яким це можливість, здатність, потреби та доцільність впровадження в інвестиційний процес наявних та потенційних інвестиційних потоків з метою отримання в майбутньому економічного ефекту від реалізації інвестиційного проекту.

На основі вищенаведених дефініцій, ми вважаємо, що інвестиційна ємність та інвестиційний потенціал є взаємообумовленими категоріями, оскільки поняття інвестиційної ємності свідчить про спроможність суб'єкта реалізовувати інвестиційні проекти, а поняття інвестиційного потенціалу відображає наявний обсяг інвестиційних потоків, необхідних для реалізації інвестиційного проекту, тому саме інвестиційний потенціал виступає першоосновою інвестиційної ємності країни, галузі та регіону.

Таким чином, інноваційна ємність розглядається на усіх ієрархічних рівнях господарювання, проте, якщо розглядати інвестиційний процес країни як процес поєднання інвестиційних циклів, то потрібно співвідносити їх до конкретного інвестиційного проекту, що реалізовується окремим підприємством або цілою групою підприємств.

Успішність реалізації інвестиційного проекту залежить від існування привабливого інвестиційного клімату, існування якого сприятиме прийняттю позитивних рішень інвесторів, щодо вкладання коштів.

Інвестиційний клімат враховує специфічні умови діяльності та об'єктивні можливості конкретного підприємства, регіону або країни та умови діяльності інвестора, і створюється під натиском економічних, соціальних, політичних та інших чинників, що обумовлюють умови здійснення інвестиційного процесу та рівень інвестиційного ризику.

Економічні фактори виступають фундаментом для розвитку всіх сфер економіки країни і формують простір для розподілу ресурсів на всіх її прошарках, тоді як соціальні визначають вирішальні передумови економічного функціонування підприємств в конкретному соціумі. Одночасно, політичні фактори, з одного боку, встановлюють ділове оточення країни та перспективу одержання головних ресурсів для підприємств, їх оптимальне функціонування та фінансову стабільність розвитку підприємств, а з іншого боку, демонструють нестабільність нормативно-правових положень економічної діяльності та політичних процесів, а також заполітизованість влади, що несе неблагоприятну дію на ефективність реалізації стратегічних програм розвитку підприємств.

Погіршення інвестиційного клімату перешкоджає реалізації інвестиційного проекту в цілому, що потребує негайного впровадження заходів, спрямованих на поліпшення привабливості інвестиційного клімату вітчизняних підприємств як з боку уряду, так і з боку самого суб'єкта господарювання. Ефективна політика уряду, стабілізація курсу національної валюти, позитивна динаміка макропоказників свідчить про позитивні тенденції в цьому питанні.

Разом з цим, нарощення ємності інвестиційного клімату країни, галузі, регіону залежить від об'єктивних умов діяльності та перспектив інвестиційного розвитку окремого підприємства, інвестиційний клімат якого представ-

лений сукупністю кількісних та якісних ознак, які є основою для прийняття рішення про доцільність залучення інвестиційних потоків, необхідних для реалізації інвестиційного проекту.

Здійснення інвестиційної діяльності об'єктивно пов'язане з ризиками, високий рівень яких притаманний інвестиційним проектам з тривалим терміном реалізації, оскільки існування сукупності факторів, що впливають на кінцеві інвестиційні результати, змінюються під дією часового фактору. Тому невід'ємним елементом нарощення інвестиційної ємності суб'єкта господарювання є забезпечення його інвестиційної безпеки.

В переважній більшості випадків інвестиційну безпеку трактують як такий стан захищеності інвестицій від деструктивної дії загроз внутрішнього і зовнішнього оточення, що упереджує їх втрати та зменшення реального обсягу інвестиційних потоків в умовах допустимого рівня ризику.

Оскільки реалізація інвестиційного проекту реальна за умови інвестиційного захисту суб'єкта господарювання, то забезпечення інвестиційною безпекою можливе за умови дотримання наступних методологічних принципів:

- проведення ретроспективного фінансового аналізу результатів реалізації других однотипних інвестиційних проектів для отримання досвіду щодо можливої ризикованості інвестування;
- урахування часового фактору при реалізації інвестиційного проекту шляхом зменшення обсягу очікуваних фінансових результатів на суму премії за ризик.

При чому важливою передумовою при прийнятті обґрунтованих інвестиційних рішень є аналіз факторів виникнення загроз інвестиційної безпеки та своєчасна діагностика їх рівня, де головним критерієм у виборі напрямку реалізації інвестиційних проектів вважається нарощення ринкової вартості бізнесу або зростання іміджу.

Вже сьогодні управління вартістю бізнесу (іміджем) стає інструментом управління майбутнім, а здатність суб'єкту різних ієрархічних рівнів господарювання відкривати й ефективно використовувати нові перспективи для руху по вектору нарощення ринкової вартості утворює принципово інший бік ключової компетентності. Уміння нарощувати вартість перевтілюється на основу конкурентної переваги, що неможливо придбати та дуже важко відтворити.

Економічна суть вартості бізнесу для гіпотетичного інвестора проявляється на момент прийняття рішень щодо залучення необхідного обсягу інвестиційних потоків в його реальному відношенні до результативності інвестиційного проекту. Разом з цим, інвестор бачить у ринковій вартості бізнесу теперішню вартість інвестиційних ресурсів, яким володіє підприємство, та не має наміру їх втрачати більше, ніж цього потребує оцінка ринкового стану, тоді як продавець бачить у ринковій вартості підприємства еквівалентну оцінку втраченої користі від володіння підприємством, тому дане відношення є неоднозначним.

З позиції вартісного підходу суб'єкт господарювання розглядається як специфічний інвестиційний товар, що володіє корисністю, а значить вартістю для реального або гіпотетичного інвестора. Така оцінка суб'єкта господарювання обумовлена й тим, що останнім часом увага конкурентної боротьби переміщується з товарних ринків на ринки капіталу. Для інвестора корисність

бізнесу окреслюється його спроможністю в довгостроковій перспективі задовольнити його вимоги у високих кінцевих результатах.

Отже, нарощення ринкової вартості суб'єкта, що передбачає запровадження іміджевих заходів, є невід'ємною частиною реалізації інвестиційного проекту, головним призначенням яких є ознайомлення потенційних інвесторів з інвестиційним потенціалом суб'єкта.

Таким чином, інвестиційна ємність як економічна категорія представляє собою структурну сукупність елементів, які в результаті взаємодії визначають її зміст і представляють процес реалізації інвестиційного проекту шляхом нарощення потенційного потенціалу (можливостей), створення благоприємного інвестиційного клімату, забезпечення інвестиційної безпеки та максимізації ринкової вартості (іміджу) бізнесу (рис.1).

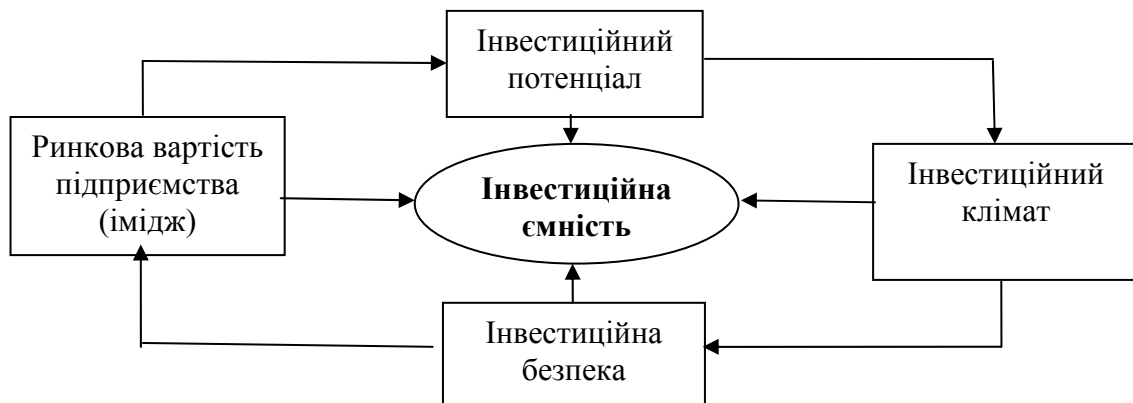

Рис. 1. Дефініція «інвестиційна ємність» та її складові (*розробка автора)

Таким чином, інвестиційна ємність як складова інвестиційного проекту є визначальною складовою інвестиційного процесу, яка під час здійснення інвестиційної діяльності повинна підлягати ретельному діагностуванню. Саме формулювання та оцінювання інвестиційної ємності підприємства дає можливість на основі побудови дієвої та ефективної стратегії його розвитку прийняти правильне рішення щодо реалізації інвестиційного проекту, що є неодмінною умовою для розвитку як економічного потенціалу окремого підприємства, так і всього національного господарства країни.

Висновки. За результатами наукового дослідження встановлено:

По-перше, інвестиційна ємність та інвестиційний потенціал є взаємообумовленими категоріями, оскільки поняття інвестиційної ємності свідчить про спроможність суб'єкта реалізовувати інвестиційні проекти, а поняття інвестиційного потенціалу відображає обсяг інвестиційних потоків, необхідних для реалізації проекту, тому саме інвестиційний потенціал виступає першоосновою інвестиційної ємності країни, галузі та регіону.

По-друге, успішність реалізації інвестиційного проекту залежить від привабливого інвестиційного клімату, існування якого сприятиме прийняттю рішень інвесторів, щодо вкладання коштів. Разом з цим, нарощення ємності інвестиційного клімату країни, галузі, регіону залежить від об'єктивних умов діяльності та перспектив інвестиційного розвитку окремого підприємства, інвестиційний клімат якого представлений сукупністю кількісних та якісних ознак, які є основою для прийняття рішення про доцільність залучення інвес-

тиційних потоків, необхідних для реалізації інвестиційного проекту.

По-третє, оскільки здійснення інвестиційної діяльності об'єктивно пов'язане з ризиками, високий рівень яких притаманний інвестиційним проектам з тривалим терміном реалізації, тому як існування сукупності факторів, що впливають на кінцеві інвестиційні результати, змінюються під дією часового фактору, то невід'ємним елементом нарощення інвестиційної ємності суб'єкта господарювання є забезпечення його інвестиційної безпеки.

По-четверте, головним критерієм у виборі напрямку реалізації інвестиційних проектів вважається нарощення ринкової вартості бізнесу або зростання іміджу, адже для інвестора корисність бізнесу окреслюється його спроможністю в довгостроковій перспективі задовольнити свої вимоги в отриманні стабільних високих доходів.

По-п'яте, інвестиційна ємність як економічна категорія представляє собою структурну сукупність елементів, які в результаті взаємодії визначають її зміст і представляють процес реалізації інвестиційного проекту шляхом нарощення потенційного потенціалу (можливостей), створення привабливого інвестиційного клімату, забезпечення інвестиційної безпеки та максимізації ринкової вартості (іміджу) бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 № 1560-XII/ Відомості Верховної Ради України від 19.11.1991. – № 47, ст. 646.
2. Словарь иностранных слов / Под ред. И.В. Лехина, С.М. Локшина, Ф.Н. Петрова, Л.С. Шаумяна. – М. – 1964. – 682с.
3. Бочаров В. Финансово-кредитный механизм регулирования инвестиционной деятельности предприятия. – СПб, 1993. – 567с.
4. Тумусов Ф.С. Инвестиционный потенциал региона: теория, проблемы, практика / Ф.С. Тумусов. – М.: Экономика. – 1999. – 272с.
5. Глушкова Т.Г. Инвестиционный потенциал региона: некоторые подходы в анализе / Т.Г. Глушкова // Региональная стратегия устойчивого социально-экономического роста: Тез.докл.науч.-практ.конф.Ч.1, 1998. – 73с.
6. Марголин А.М. Методы государственного регулирования процесса преодоления инвестиционного кризиса в реальном секторе экономики. / А.М. Марголин, А.Я. Быстрыков // Челябинск: Уралльское книж.из-во, 1998. – 251с.
7. Гришова І.Ю. Інвестиційний розвиток м'ясопереробної промисловості України / І.Ю.Гришова, О.М.Галицький // Конкурентоспроможність в умовах глобалізації: реалії, проблеми, перспективи: Матеріали VI Міжнародна науково-практична конференції. – Житомир, 2012. – С. 84-85.
8. Губанова Е.С. Инвестиционная деятельность в регионе / Е.С. Губанова // Вологда: ВНКЦ ЦЭМИ РАН, 2002. – 137с.
9. Корчгин Ю.А. Инвестиции: теория и практика. /Ю.А. Корчгин, И.П. Маличенко // Учебное пособие. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2008. – 453с.
10. Крюкова І.О. Фінансова архітектура інноваційного розвитку молокопереробних підприємств / І.О. Крюкова // Облік і фінанси. – 2013. - № 2 (60). – С. 87-93.
11. Русан В. М., Собкевич О. В., Юрченко А. Д. Організаційно-економічні інструменти державної аграрної політики в Україні. Аналітична доповідь/ В.М.Русан, О.В.Собкевич, А.Д.Юрченко// – К.:НІСД, 2012. – 31 с.
12. Гришова І.Ю. Удосконалення механізму формування фінансових потоків АПК / І.Ю. Гришова, О.М.Галицький // Облік і фінанси АПК: науково-виробничий журнал. – 2011. – №3. – С. 139-144.

Рецензент: - д.е.н. Гришова І.Ю.